

community

Novoapostolska Crkva širom svijeta

04/2021/HR

Što je doista važno?

Uvod
Značajno za spasenje

Služba Božja:
Iz ničega stvara novo –
kako nas Duh Sveti vodi

Crkveni nauk
Jednakost muškog i
ženskog (dio 2.)

Novoapostolska Crkva
International

Bitan za spasenje

Draga braćo i sestre,

Svi se mi ponekad pitamo što je u životu doista važno. Često čujemo preporuku da se trebamo usredotočiti na ono bitno!

I Isusovi su učenici morali to naučiti. Da bi poruka koju su naviještali naišla na odjek kod ljudi, morala je sadržavati nešto značajno. Da bi pridobili i uvjerali ljude, morali su napustiti sve nebitno kao, na primjer, židovsko shvaćanje obrezanja ili zapovijed čuvanja čistoće. Jer, to nije važno za čovjekovo spasenje. Slično vrijedi i za nas danas. I mi trebamo poruku o spasenju u Kristu naviještati svim ljudima. A to je moguće samo ako se usredotočimo na ono značajno. Sve što je vezano uz nas same, našu prošlost i našu kulturu nije važno za vječno spasenje. Sve to moramo zanemarivati ako želimo propovijedati nauk Isusa Krista koji govori o spasenju. Ovozemaljska pravila ponašanja mogu se mijenjati – poruka spasenja ostaje uvijek nepromijenjena.

I kada se radi o vjerskom odgoju naše djece, važno je u njima buditi svijest o svemu što je značajno za spasenje. Nećemo ih naravno prisiljavati da žive kao što mi živimo. Stalo nam je međutim da mogu doživjeti Boga kao što ga i mi doživljavamo. To je najvažnije.

Uz srdačne pozdrave, Vaš

Jean-Luc Schneider

Iz ničega stvara novo – kako nas Duh Sveti vodi

Crkva u Seebachu, gradskoj četvrti Züricha, bila je ispunjena u skladu s korona uvjetima. Širom svijeta su mnogi vjernici putem telefona, you tuba i drugih tehničkih mogućnosti sudjelovali na službi Božjoj.

Draga moja braćo i sestre, premda ovogodišnji blagdan Duhova slavimo na neuobičajen način, želimo se držati naše lijepe i drage nam tradicije te ovu službu Božju počinjemo čitanjem iz Biblije. Tekst će pročitati naš prevoditelj:

Tekst iz Joela 3,1.2 i Poslanice Efežanima 3,14-21:

Poslije ovoga izlit će Duha svojega na svako tijelo, i proricat će vaši sinovi i kćeri, vaši će starci sanjati sne, a vaši mladići gledati viđenja. Čak će i na sluge i sluškinje izliti Duha svojeg u dane one.

Rim 8,14

Svi su oni koje vodi Božji Duh sinovi Božji.

Zato sagibam svoja koljena pred Ocem od koga svako očitstvo u nebesima i na zemlji ima ime. Neka vam dahne, prema bogatstvu svoje slave, da se ojačate u snazi po njegovu Duhu u unutarnjega čovjeka, da Krist stanuje u vašim srcima po vjeri; da u ljubavi uvriježeni i utemeljeni budete sposobni shvatiti zajedno sa svim svetima koja je tu širina, duljina, visina i dubina, i upoznati ljubav Kristovu koja nadilazi spoznaju, da budete ispunjeni do sve punine koja dolazi od Boga.

Onomu koji, prema snazi što silu svoju očituje u nama, može učiniti neograničeno više od onoga što možemo moliti i misliti – njemu slava u Crkvi i u Kristu Isusu u sva pokoljenja i sve vjekove! Amen.

Draga moja braćo i sestre, kao što sam već spomenuo, ovogodišnji blagdan Duhova ne možemo slaviti u uobičajenim okvirima. Prošle godine nismo mogli ni zamisliti da ćemo još jedan blagdan Duhova slaviti na takav način. Tijekom godine su se na svijetu, u Crkvi i u našem osobnom životu dogodile mnoge stvari koje si ne možemo objasniti. Nismo na njih bili pripremljeni; mnogo se toga dogodilo neočekivano tako da se pitamo zašto Bog sve to dopušta. Moram otvoreno i iskreno reći da nitko od nas to ne zna. Ne možemo uvijek razumjeti Božje djelovanje. Zbog toga moramo imati pouzdanja u njega i pritom biti odlučni. Jer znamo da je Bog onaj koji – kako stoji zapisno u biblijskom tekstu koji smo pročitali – „može učiniti neograničeno više od onoga što možemo moliti i misliti“ (Ef 3,20). To vjerujemo i u to smo uvjereni.

On može učiniti mnogo više od onoga što si mi možemo i zamisliti; za njega nema granica. Njegova je ljubav snažnija nego li si je mi možemo predočiti. Možemo ju doživjeti „prema snazi što silu svoju očituje u nama“ (Ef 3,20). Bog je ljubav. On djeluje na naše spasenje i djeluje u nama. Bog, Duh Sveti, na dan Duhova objavljuje svoju prisutnost i svoju snagu na veoma snažan i dojmljiv način. Učenici i mnoštvo okupljenih ljudi su čuli šum snažnog vjetrova i vidjeli plamene jezike. Učenici su odjednom mogli govoriti stranim jezicima. Sve su to bili znakovi velike Božje sile. I kasnije kada su ljudi primali dar Duha Svetoga, očitovali su se znakovi te sile (usp. Dj 2,1-4). Ti su

im znakovi trebali pokazati da je Duh Sveti bio prisutan s njima i da je djelovao u njima.

Ti su dojmljivi znakovi trajali neko izvjesno vrijeme. Duh Sveti je sve više i više počeo djelovati na drugačiji način; počeo je djelovati u dušama i srcima onih koji su prihvatili krštenje i zapečaćenje; tako djeluje još i danas za nas i u nama. Duh Sveti djeluje u nama na naše spasenje. Učinke tog djelovanja možemo djelomično i vidjeti, jer ako dopuštamo da se njegovo djelovanje razvije, naše se ponašanje mijenja. Budući da Duh Sveti djeluje u Crkvi, mijenja se i ponašanje vjernika.

Drugi dio njegovog djelovanja nije vidljiv: kada nas Duh Sveti čisti, posvećuje i bistri naše misli i osjećaje. To ne možemo vidjeti; to vidi samo Bog. Mi međutim možemo imati pouzdanja da Bog u nama snažno djeluje.

Duh Sveti nam želi podariti spasenje naše duše. Mnogi ljudi kojima kršćanska vjera ništa ne znači, ne prihvaćaju tu predodžbu o spasenju te smatraju kako mi samo želimo da naši vjernici ostanu u Crkvi. Govore kako im

tumačimo da se moraju spasiti i da je život na zemlji grozan i ispunjen patnjama, te da ljudi dolaze u crkvu samo zato da bi izbjegli tu dolinu suza. Drugi nam opet predbacuju: „Vi govorite ljudima da su pokvareni i zločesti te da će ih Bog zbog toga kazniti. Učite ih da je vjera jedini put kako mogu izbjeći tu kaznu.“ Draga braćo i sestre, to definitivno nije naše shvaćanje spasenja; mi čeznemo za posve drugačijim spasenjem. Isus Krist je naša budućnost. Naše se spasenje sastoji u tome da se preobrazimo na sliku i priliku Isusa Krista. Želimo biti kao on; to je naš cilj; to je spasenje kakvo očekujemo. Isus je bio bez grijeha, njegovo je srce uvijek bilo mirno, ništa nije rješavao nasilno. Bez obzira što se dogodilo, uvijek je znao zadržati kontrolu nad situacijom. Bio je u stanju ljubiti na savršen način. To je i naš cilj. Želimo se preobraziti i postati kao Isus, da bismo ljubili na savršen način i zadržali kontrolu nad svojom sudbinom, da bismo mirnim putem nadvladali zlo i tako u svom srcu sačuvali potpun mir. Naše spasenje nije, prema tome, bijeg, već dovršenje! Duh Božji radi upravo na tome. Duh Božji djeluje u nama da bi nas preobrazio u tu sliku.

Njegova je ljubav
mnogo snažnija nego što si
mi možemo predočiti.

Bog, Duh Sveti, je Duh stvaranja, stvoritelj novoga stvorenja. Po krštenju vodom i Duhom stvorio je u nama nešto posve novo. Na taj smo način nanovo rođeni na novo stvorenje u Kristu – veličanstveno je to djelo Duha Svetoga.

Duh Sveti je Duh snage. On i nama daje snage da postanemo što sličniji Isusu. Svatko tko je primio dar Duha Svetoga ima mogućnost i sposobnost za to. U to nema sumnje! Duh Sveti je Duh snage, ali on tu snagu koristi na blag način; na ništa nas ne prisiljava, već nas samo želi voditi.

Govori nam što trebamo činiti, a što izbjegavati, ali odluka je isključivo naša. Duh Sveti je Duh snage, ali blage i krotke snage. Daje nam upute, vodi nas i upravlja naše misli i osjećaje!

Duh Božji je i Duh pokreta. Želio bi da napredujemo

u duhovnom rastu, ali nas ne prisiljava, već samo potiče. Objavljuje nam vječnu slavu Isusa Krista i ljubav Božju. Objavljuje nam našu budućnost i potiče nas da idemo naprijed.

Objavljuje nam Kristovo biće i traži od nas da radimo na sebi i govori nam: „Ti to možeš! Idi naprijed, kreći se, nemoj se zaustavljati!“ Duh Sveti je, dakle, Duh kretanja, a ne mirovanja. Duh stvaranja, Duh Snage, Duh pokreta! Dopusti stoga Duhu Svetom da te vodi i da tobom upravlja! Slijedi njegove poticaje! Činiš li ono što ti

on govori, bit ćeš poput Isusa Krista! Ne treba sumnjati u to! Pomoću njegove snage mi to možemo.

Rekao sam da je Duh Sveti stvoritelj novoga stvorenja; na to bih se želio osvrnuti nešto pobliže.

*Naše otkupljenje
nije bijeg,
nego dovršenje!*

Propovijed je prevedena i prenošena u čitav svijet

Što zapravo znači biti Stvoritelj? Duh Sveti stvara stvari koji nisu postojale. Stvoritelj stvara nešto potpuno novo, dosad nepoznato – on je u stanju iz ničega stvoriti nešto. Tako je Bog stvorio i svijet – iz ničega. Mi ljudi to ne možemo shvatiti; čovjek nije u stanju stvoriti nešto iz ničega.

Duh Sveti stvara nešto sasvim novo: Kristovu zaručnicu. On je uspostavio Crkvu i želi da bude savršena. Oni koji ulaze u kraljevstvo Božje bit će kao Isus. Ako ju promatramo svojim ljudskim očima, moramo reći da to još nije tako. Vidljiva Crkva i njezini članovi su sve prije nego li savršeni. Ali nam valja imati pouzdanja u Duha Svetoga, Stvoritelja, da će on to dovršiti; a ako mu dozvolimo da nas vodi, možemo čak i doprinijeti tom njegovom stvaranju.

Ako se doista prepustimo Duhu Svetom da nas vodi, bit ćemo u stanju prevladati sve razlike; bit ćemo u stanju oprostiti i pomiriti se; bit ćemo u stanju ujediniti one jake i one slabe; bit ćemo u stanju ljubiti jedan drugoga i služiti jedan drugome. Nemojmo se obeshrabriti zbog toga jer danas još nije tako! Duh Sveti vodi Crkvu prema savršenstvu i na koncu će biti onakva kakvu je Krist želi. Dopusti Duhu Svetom da te vodi i moći ćeš dati svoj doprinos svemu stvorenome, izgradnji takve

predivne Crkve koja će biti odsjaj volje našeg Gospodina! Duh Sveti ima vlast stvarati nove stvari koje nismo poznavali.

Protekli su mjeseci ispunjeni mnogim događajima. Znam mnoge vjernike čiji se život potpuno promijenio. Umro im je neki drag čovjek, snašla ih neka teška bolest, osobni su život zahvatile velike promjene – ili jednostavno trpe od posljedica pandemije. I sada se opet nalaze u potpuno novoj situaciji na koju nisu bili spremni. Mnogi su jednostavno izgubljeni. Ne znaju što im je činiti. Treba imati pouzdanja u snagu Duha Svetoga! I premda te snašla potpuno nova i nepoznata situacija, on će ti ukazati na put na kojem ćeš naći blagoslov i utjehu! On će pronaći put i sredstvo da te blagoslovi, vrati ti mir pa čak i radost. Ta nova situacija neće ga spriječiti da te spasi i preobrazi na sliku Isusa Krista. Imaj pouzdanja u snagu Stvoritelja, Duha Svetoga!

Znam također i našu subraću po vjeri koji su žalosni jer se ništa ne mijenja na bolje. Mislim na one koji žive u krajnje teškim okolnostima. Žive pod prijetnjama nasilja i kriminala kakvi nama u Europi nisu ni zamislivi. Teže za promjenama, za mirom, za manje nesigurnosti - ali

se ništa ne događa. Braćo i sestre, svjestan sam vaše situacije! Dijelim s vama vaše patnje i želio bih vam preporučiti da se pouzdajete u snagu Stvoritelja. Nikakve izvanjske okolnosti ne ograničavaju njegovo djelovanje. I u takvoj teškoj situaciji, u kojoj se ništa ne mijenja, on te može spasiti. On ti može pripremiti put na kojem možeš naći spasenje i blagoslov, na kojem ćeš primiti mir i radost, pa čak i u najtežim okolnostima. Dopusti mu da te nadahne i da te utješi!

Mislim i na vjernike koji se nadaju da će se prilike u Crkvi poboljšati. Njihova je želja imati uređenu i lijepu crkvu, jednostavno četiri zida, krov, možda nekoliko klupa i sanitarni čvor. Možda sanjaju o nekom instrumentu kako bi lakše i ljepše mogli pjesmom slaviti Boga. Godinama se nečemu nadaju, a ništa se ne događa. Bojim se da će proći i desetljeća prije nego li će te zajednice imati barem neku jednostavnu crkvu – ako uopće i dožive taj dan. Znam da ste razočarani. Znam da ste ponekad i frustrirani i ogorčeni. Jamčim vam da mi kao Crkva činimo sve što možemo, ali moramo ostati realni. Za neke je stvari naprosto potrebno vrijeme! Nemojte nikada zaboraviti da djelovanje Duha Svetoga nije ograničeno ničim što danas postoji. On može

Kristovu zaručnicu pripremiti i ispod krošnje nekog stabla. Njegova snaga djeluje jednako i tamo kao i u nekoj velikoj, lijepog crkvenoj zgradi. Neka te uvijek vodi Duh Sveti; on će ti dati radost, mir i spasenje!

U nekim drugim zemljama se pak suočavamo s neobičnom, novom situacijom. Imali smo tamo mnogo zajednica, gotovo u svakom selu po jednu. Živjelo je u njima mnogo braće i sestara. Po našem je shvaćanju tako trebalo biti i nadalje, Crkva je trebala rasti i povećavati se broj braće i sestara. Bilo je mnogo djece koja su opet trebala rađati nove naraštaje. Tako smo mi vjerovali da će djelo Božje rasti. Stvarnost je danas međutim posve drugačija. Sada s nostalgijom i žalosni gledamo na proteklo vrijeme. „Sjećaš li se koliko smo zajednica imali? Znaš li koliko je bilo nas mladih?“ Svima onima koji su žalosni zbog takve situacije želim poručiti da sam svjestan njihovog razmišljanja i njihove boli. Neka nas nadahne Duh Sveti! On nas potiče da nastavimo raditi. Nemojmo žaliti za prošlim vremenima! Imajmo svi zajedno više pouzdanja u Stvoritelja, on će pripremiti neki novi put da nas blagoslovi i da nas opet ispuni mirom i radošću. Prepustimo se Duhu Svetom da nas vodi! On će dovršiti svoje djelo!

Okružni apostol Deppner (lijevo, Demokratska Republika Kongo) i okružni apostol Leonard R.Kolb (desno, SAD), nadovezali su se na povijest Veleapostola

Znam također da su mnogi zastrašeni, jer smatraju da u našoj Crkvi predstoji nekakva revolucija i nisu baš zadovoljni takvim mislima. Nema međutim nikakve opasnosti. Želimo slijediti Duha Svetoga; on stvara nešto novo čega prije nije bilo. Nikada nemojte zaboraviti da je Duh Sveti jedno s Ocem i Sinom, on ne govori od sebe, već nam otkriva nauk Isusa, Sina Božjega. On uvijek djeluje u okvirima koje je zadao Isus Krist. On djeluje u okvirima Evanđelja, nauka Isusa Krista; on djeluje u okvirima Crkve koju je utemeljio Isus Krist, sa sakramentima i apostolatom koje je uspostavio Isus Krist. On neće stvoriti ništa što bi bilo samo njegovo djelo. Duh Sveti je jedno s Ocem i Sinom. Dopustimo tom Duhu da nas vodi! Taj će Duh voditi Crkvu sve do kraja to jest do potpunog njezinog jedinstva.

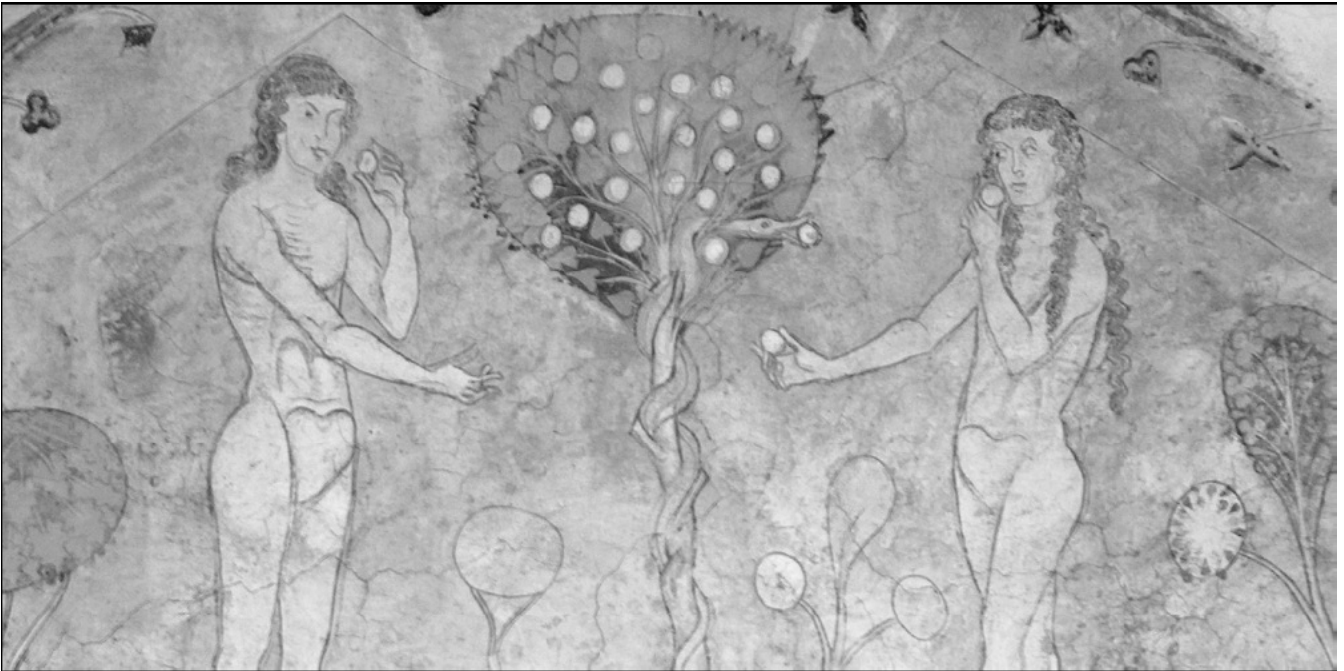
Na kraju još jedna misao: Svi mi možemo doprinijeti dovršenju djela Božjega te stoga i naviještamo Evanđelje. I mi smo također u stanju stvoriti nešto čega još nema. Potaknuti Duhom Svetim nismo upućeni samo na ono što već postoji. Ponekad mislimo da o Isusu možemo razgovarati samo s kršćanima. Spomenimo se međutim prvih kršćana koji su naviještali Evanđelje među poganima i Židovima koji su imali posve drugačije

shvaćanje Boga, života i spasenja. Ako dopustimo da nas Duh Sveti nadahne, nešto slično ćemo moći i mi. Možemo naviještati Evanđelje i govoriti o Isusu i s ljudima koji niti ne vjeruju u Boga, ili su pak neke druge vjere ili religije. Ne smijemo pretpostavljati da oni neće prihvatiti naše svjedočanstvo samo zato jer smo kršćani. Dopusti jednostavno Duhu Svetom da te vodi! Neki će prihvatiti naše riječi, drugi neće; ali to nije naša stvar već Božja. Budimo odvažni i slijedimo nadahnuće Duha Svetoga i naviještajmo Evanđelje svima! To je poruka ovog blagdana Duhova. Naš je cilj da postanemo što sličniji Isusu Kristu. To je djelo Duha Svetoga; on nas želi preobraziti i u nama djelovati. On je Duh stvaranja, Duh snage i Duh pokreta. Imajmo pouzdanja u njega i prepustimo se njemu da nas vodi! On će uvijek naći neki način kako da nam dade mir, radost i spasenje.

SREDIŠNJA MISAO

- Bog spasava one koji se prepuštaju Duhu Svetom da ih vodi.
- Duh Sveti budi u čovjeku nadu i ustrajnost.
- Potiče nas da se trudimo oko svog spasenja i spasenja drugih.
- Daje nam snage da izgrađujemo nešto čega još nema.

Jednakost muškog i ženskog (dio 2.)

Pisana poruka sa Skupštine okružnih apostola objašnjava i nadopunjuje Katekizam u onom dijelu gdje se govori o čovjekovoj sličnosti Bogu i jednakosti muškog i ženskog. Nakon što smo u prethodnom broju pokušali razjasniti biblijske osnove u opisu stvaranja, u ovom broju govorimo o doktrini tog stvaranja.

Uz prvi izvještaj o stvaranju može se sažeto reći da su u Božjoj volji utemeljeni ne samo čovjekova dvospolnost nego i jednakost muškog i ženskog. Oba spola zajedno su slika Božja i pripada im jednaka čast i dostojanstvo. Podložnost ženskog muškome je prema Knjizi Postanka, protivna Božjoj volji i planu stvaranja svijeta; ona nije dio dobrog stvaranja Božjeg.

Ni drugi izvještaj o stvaranju ne spominje podložnost ženskog muškome. Prema biblijskom izvještaju čovjek je u početku sam, i spolno nije određen. Nedostaje mu par koji bi mu sličio. Zbog toga mu je Bog, da bi prevladao ljudsku samoću, stvorio jednako dostajnog i jednakopravnog druga. Muško i žensko su stvoreni jedno za drugo, da

pomažu jedan drugome i da djeluju tako da onaj drugi može voditi dobar i Bogu ugodan život. Takvo shvaćanje žene susrećemo već u ranom židovstvu ali i u Prvoj poslanici Timoteju 2,14: „Osim toga, Adam nije zaveden, već je žena, pošto je zavedena, upala u grijeh." Ovdje se Adama ujedno oslobađa i sva se krivnja za kršenje Božje zapovijedi pripisuje ženi. Pavao međutim u Poslanici Rimljanima 5,12 govori pose drugačije, on govori o čovjeku koji je sagriješio: „Prema tome, kao što po jednom čovjeku uđe grijeh u svijet a po grijehu smrt, tako smrt prijeđe na sve ljude jer svi sagriješiše." Taj „čovjek" su u jednakoj mjeri i muško i žensko. Oboje, i Adam i Eva, su odgovorni za čovjekovo odvajanje od Boga i oboje snose krivnju za to.

Tako se i u našem Katekizmu govori općenito o čovjeku i ne iznose se nikakve razlike između muškog i ženskog kada se govori o padu u grijeh. Zmija se obraća čovjeku, prototipu svega ljudskoga, i navodi ga na krivi put: „Pod utjecajem Zloga čovjek upada u kušnju i podliježe joj te krši zapovijed koju mu je Bog dao: grijeh je ušao u čovjekov život, a posljedica grijeha je njegovo odvajanje od Boga, duhovna smrt. Čovjeku to postaje jasno kada je vidio svoju golotinju i počeo se stidjeti (Post 3,7-10). Stid je znak da je čovjekovo prvobitno pouzdanje u njegovog Stvoritelja razoreno. Zbog neposluha Bog izbacuje čovjeka iz zajedništva sa sobom" (usp. Katekizam 3.3.3).

Savršena slika i prilika Boga

U Katekizmu se ne govori samo o muškom i ženskom, nego i o Isusu Kristu, kao slici Božjoj. „Čovjekova stvorenost na sliku i priliku Boga ukazuje, osim toga, i na to da je Bog u Isusu Kristu, 'slici Boga nevidljivog' (Kol 1,15) postao čovjekom Isus Krist je drugi Adam (1 Kor 15,45.47) u kojem se na savršeni način može vidjeti da je stvoren na sliku i priliku Božju. To da je čovjek stvoren na sliku i priliku Božju ne znači da se, promatrajući osobu čovjeka, može nešto zaključiti o Božjem biću – to je moguće samo gledajući Isusa Krista." Za kršćanina je dakle Krist kao slika Božja mjerilo na koji način treba živjeti vlastitu stvorenost na sliku Božju.

U Poslanici Rimljanima 5, 12-19 su Adam i Krist prikazani kao likovi koji su na suprotnim stranama. Dok Adam predstavlja grijeh, kaznu i smrt, Isus simbolizira pravednost, milost i život. Unatoč tome Adam je označen kao „slika onoga koji ima doći" (Rim 5,14). Adam, to jest čovjek uopće, unatoč svojoj grešnosti ukazuje na Krista, dakle na onoga koji na savršeni način predstavlja božanski život.

Pored toga – a to je za ovo razmišljanje od velikog značenja – u Prvoj poslanici Korinćanima, glava 15 - govori se o eshatičko-futurističkom značenju „slike Božje". Isus Krist, „novi Adam", prvijenac je uskrsnutih. Na njemu se temelji uskrsnuće mrtvih koje je zajamčeno onima koji u njega vjeruju. Dok Adam potječe sa zemlje i umire, posljednji Adam, dakle Krist dolazi s neba i sve oživljuje. Matthias Konradt govori s tim u vezi: „Dok su ovozemaljski ljudi u svom biću 'obilježeni' prolaznošću Adama,

tako će oni koji pripadaju Kristu steći udjela u biću uzvišenog Krista." Uskrsnuli će primiti duhovno tijelo, koje sličí uskrsnulom Kristu, i time će poprimiti oblik postojanja koji im omogućuje savršeno zajedništvo s Bogom. Uskrsnuli „nose sliku nebeskog" čovjeka, dakle Kristovu sliku, i tako će postati savršenom slikom Božjom. Ova misao poprima u Poslanici Filipljanima 3,20.21 gotovo normativni izražaj: „A naša je domovina na nebesima, odakle i Spasitelja postojano očekujemo, Gospodina Isusa Krista, koji će, prema djelotvornosti kojom može sve podložiti sebi, preobraziti naše bijedno tijelo i učiniti ga jednakim svome slavnom tijelu."

Didaktički zaključci

Na osnovi biblijskog svjedočanstva su muško i žensko, žena i muškarac, u jednakoj mjeri slika Božja. Marina Bar s pravom napominje da prva glava Knjige Postanka „jamči temljenu jednakost muškog i ženskog po činu stvaranja". Kada se u Katekizmu govori o tome da su muško i žensko „različiti", misli se na njihovu različitu biološku konstituciju, njihov različiti spol, a ne na neku nejednakost koja bi se odnosila na čitavu osobu. „Biti čovjek znači u konkretnom spolnom obliku biti subjekt i individuum s duhovnim sposobnostima i darovima, raspolagati slobodom i darom govora, moći djelovati, imati osobnu prošlost i moći živjeti u odnosu s drugim ljudima i osjećati ljubav prema njima." Muško i žensko imaju dakle isto dostojanstvo, premda su biološki različiti partneri. Govor o čovjeku kao „slici Božjoj" nema namjeru izjednačavati beskrajno kvalitativne razlike između Boga i čovjeka. Katekizam jasno govori kako nije moguće zaključivati nešto o Božjoj naravi, promatrajući čovjeka: „Da je čovjek stvoren na sliku i priliku Božju, ne kaže međutim, da se polazeći od osobe čovjeka može zaključiti nešto o naravi Božjoj - to je slučaj samo kod Isusa Krista" (Katekizam 3.3.2). Kad se govori o čovjeku kao slici Božjoj, misli se samo na njegov odnos prema Bogu. Čovjek kao slika Božja prepoznatljiv i razumljiv je samo u odnosu na Boga koji se objavljuje. Samoobjava Božja je preduvjet za pravilno razumijevanje čovjeka, njegovog bića, njegove naravi i njegove zadaće u svijetu.

O čovjeku kao slici Božjoj možemo smisleno govoriti ako, s jedne strane, tu sliku shvaćamo kao potpunu čovjekovu usmjernost na Boga i, s druge strane, kao božanski dar i zadaću čovjeku. Čovjekova 'sličnost' Bogu ukazuje uvijek na Boga kao njegovog prvog 'partnera' koji ga svesrdno ljubi. U skladu s time u Katekizmu stoji zapisano: „Bog osposobljava čovjeka da upozna Stvoritelja, da ga ljubi i cijeni. Čovjek je u svemu upućen na Boga...” (Katekizam 3.3.2).

U nastavku se osvrćemo na nekoliko vidova govora o čovjeku kao slici Božjoj.

„Slika Božja” – ostvarenje u prošlosti

Ostvarenje muškog i ženskog kao slike Božje uspjeva na različite načine u prapovijesti, u povijesti svijeta i u eshatološkom cilju povijesti.

- Čovjek je kao prvo stastavni dio savršenog Božjeg stvaranja kako nam ga prikazuje Knjiga Postanka (1-2,3). Riječ je o stvaranju prije čovjekovog pada u grijeh o kojem stoji zapisano: „I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro” (Post 1,31). Utoliko je čovjek u svom prvobitnom stanju stvarna i neoskrvnjena slika Božja.
- Čovjek kao dio paloga stvorenja, dakle nakon svog pada u grijeh, nije više u stanju na savršen način jasno pokazivati da je slika Božja. Obilježen je strukturalnom manjkavošću koja se očituje zloćom, grijehom i destrukcijom. Sve ga to priječi da u svakom pogledu opravda i ostvaruje svoju sličnost s Bogom. U kontekstu ljudske povijesti sa svim njezinim promašajima, čovjekova sličnost Bogu izgleda poput nekog nedostižnog ideala.
- Po svojoj vjeri i sakramentima povezan s Isusom Kristom, čovjek vodi eshatološku egzistenciju, to jest život usmjeren prema Kristovom ponovnom dolasku i novom svijetu. Teži da bude što sličniji Isusu Kristu koji je savršena slika Božja. Po uskrsnom tijelu će čovjekova sličnost Bogu – najprije kod prvenaca, a potom i kod svih koji su imati udjela u novom svijetu – steći svoje potpuno ostvarenje. Pritom nije važno da li je netko muško ili žensko jer će uskrsnuti sa svojim duhovnim tijelom prema Isusovim riječima biti „kao anđeli nebeski” (Mk 12,25).

„Slika Božja” – osobnost i zajedništvo

Bog je jedan Bog u tri osobe. Bog je u sebi uvijek odraz odnosa između ja i ti. Bog u sebi nije osamljen, već je uvijek zajedništvo triju božanskih osoba – Oca, Sina i Duha Svetoga. „Tri imena stoje za tri božanske osobe koje se u svom postojanju međusobno razlikuju. Otac nije stvarno isti kao Sin, i Sin nije isti kao Otac; Duh Sveti nije isti kao Sin ili Otac. Jer Otac je onaj od kojeg sve potječe, Sin je rođen od Oca, a Duh Sveti je onaj koji proizlazi iz njih dvojice” (Katekizam 3.2.4). Trojedini Bog je u sebi dakle dinamičan. To dinamično postojanje Boga odražava se u „slici Božjoj”, u muškom i ženskom. Osobnost Boga je dakle ishodište i jamac čovjekove osobnosti.

- Bog nije komunikativan samo u sebi, nego i prema vani. To se pokazuje između ostalog i po tome da je svojom riječi pokrenuo postojanje čitave stvarnosti. Bog govorom stvara svijet. Ne samo da svojim govorom stvara, nego se govorom i obraća svom stvorenju. On kaže svojoj slici: „Plodite se i množite i napunite zemlju, i sebi je podložite!” (Post 1,28), ali mu isto tako kaže: „Sa svakog stabla u vrtu slobodno jedi” (Post 2,16). Kroz govor Bog postaje partner čovjeku i čovjek postaje partner Bogu. Božje ja i njegovo obraćanje čovjeku naglašava čovjekovu osobnost. Osobnost nije dakle u samom čovjeku, već je ponajprije utemeljena u Bogu. Stoga u Katekizmu stoji: „Slušajući božanski govor čovjek doživljava sebe kao osobu – slušajući Boga koji mu se obraća s 'ti' postaje 'ja'” (Katekizam 3.3.2).
- Čovjek je upućen na ljudsko zajedništvo stoga mu Bog stvara „pomoć kao što je on” (Post 2,18). Da je žensko stvoreno kao „pomoć” muškom, ne znači da mu treba olakšati život, obavljati za nj neki posao, već da čovjek može biti ono što jest samo ako ima svog „druga”. Tek uz uzajamno postojanje čovjeka i čovjeka, muškog i ženskog, „ja” i „ti” postaju stvarnost. Osobnost i individualnost imaju svoje utemeljenje u susretu. Ako je žensko stvoreno da bude „kao što je” muško, onda je i muško stvoreno da bude „kao što je” žensko, a slijedom toga su jedno drugom potrebni, jednakog su bića i dostojanstva.

- Ako je čovjek upućen na zajedništvo i njegova osobnost ovisi o njemu, to se ne odnosi samo na zajedništvo muškog i ženskog, nego na zajedništvo svih ljudi općenito. Jürgen Moltmann govori o tome: „Odvojeni individuum i osamljeni subjekt su prikraćena bića ljudskog postojanja, jer ne žive svoju sličnost s Bogom. Osoba ne može biti ispred zajedništva. Osoba i zajedništvo su prije svega dvije strane jednog te istog životnog procesa." Iz tog se razloga stvaraju partnerski odnosi, obitelji, rodovi, plemena, narodi i zajedništva i svima je njima zajedničko da se susreću i komuniciraju.

„Slika Božja” – nalog da vlada

Pored „osobnosti” Katekizam spominje još neka značajna „božanska obilježja ljudskog bića” koja su dana čovjeku kao slici Božjoj, a među njih se ubrajaju, između ostalog, ljubav, sloboda i razum (Katekizam 3.3.2).

Muško i žensko imaju dakle emocionalna i intelektualna svojstva koja ih čine sposobnima vršiti nalog da vladaju nad ostalim stvorenjima i da predstavljaju Boga u svijetu. Nalog da „vlada” ne daje čovjeku pravo „da se samovoljno odnosi prema svijetu. Naprotiv, dužan je tako se odnositi prema stvorenjima kako to odgovara božanskom biću: mudro, dobrohotno i s ljubavlju” (Katekizam 3.3.2). Samovolja, despotizam i podređivanje svega vlastitim interesima nije spojivo s Božjom voljom.

U Katekizmu se izričito govori da su muško i žensko primili isti nalog „da vladaju zemljom”, da je obrađuju i čuvaju. „Vladanje” muškog i ženskog se dakle ne razlikuje ni na koji način, oni nemaju svaki svoja „područja vladanja” koja bi pripadala samo njima kako bi nam sugeriralo tradicionalno pripisivanje određenih uloga pojedinom spolu. Nije točno da je područje djelovanja muškog široki svijet, a ženskog skućeni svijet kuće, posao i obitelj. Kao slici Božjoj obama spolovima je povjereno zemaljsko stvorenje kao cjelina. Samo ga oba spola mogu zajedno sačuvati i oblikovati. Stoga nije

moguće da svaki pojedini spol za sebe vrši Božji nalog da vlada, naprotiv, u tome mogu uspjeti samo u zajedništvu i solidarno.

Očuvanje i oblikovanje nalazi svoj prvi konkretan izražaj u suživotu spolova ili u odgoju djece. Muško i žensko u jednakoj mjeri prožimaju i nose život zajedničke obitelji. Pored toga, nalog čuvanja i oblikovanja zemaljskog svijeta nalaže da muško i žensko zajedno preuzimaju odgovornost u državi, Crkvi i društvu. Ustručavati se i ne uočavati društvenu stvarnost, ne suočavati se s njom i ne sudjelovati u njoj u suprotnosti je s Božjim nalogom i zapovijedi ljubavi prema bližnjemu koja je dana svim ljudima. Muško i žensko su konačno u jednakoj mjeri pozvani da budu svjesni svoje odgovornosti za očuvanje stvorenja, među koje se ubrajaju i životinje i biljke, i ponašati se u skladu s tom odgovornošću.

Sažetak

- Muško i žensko su u jednakoj mjeri slika Božja.
- Muško i žensko su jednako potrebni jedan drugome, istog su bića i dostojanstva.
- Muško i žensko pozvani su „vladati”.
- Oba spola imaju nalog i snose odgovornost da čuvaju i oblikuju svijet.
- Iz biblijskih izvještaja o stvaranju ne može se zaključiti da su muškom i ženskom namijenjena različita područja njihova djelovanja.
- Shvaćanje zadaća muškog i ženskog je veoma različito i posljedica je raznih socijalnih, kulturoloških i političkih kretanja u ljudskom društvu.

¹ Konrad, Matthias: *Stvaranje i novostvaranje u Novom zavjetu*. Kod izdavača Schmid, Konrad: Stvaranje, Tübingen 2012.

² Bär, Martina: *Biti čovjek i slika Božja. O dimenziji muškog i ženskog, stvorenih na slicu Božju*. Würzburg 2011 (Teološke studije, Erfurt 101).

³ Moltmann, Jürgen: *Bog u stvaranju*, München 1985.